

STANDARDY BHP

0.0 Preambuła

Misja Porozumienia dla bezpieczeństwa w budownictwie i cel powstania Standardów BHP

Misja

Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie jest inicjatywą generalnych wykonawców. Głównym celem organizacji jest ograniczenie liczby wypadków na budowach. Do realizacji tego planu niezbędne jest podjęcie określonych działań, takich jak propagowanie kultury bezpieczeństwa oraz uświadamianie niebezpieczeństw związanych z pracą na budowie, co w konsekwencji pozwoli zminimalizować ryzyka i zapobiec wypadkom. Celem współpracy przedsiębiorstw – zarówno sygnatariuszy, jak i firm zrzeszonych w Porozumieniu dla Bezpieczeństwa w Budownictwie, jest wdrażanie standardów bezpieczeństwa. Właśnie temu służy wprowadzanie systemowych rozwiązań z dziedziny BHP oraz działalność edukacyjno-szkoleniowa.

Standardy bezpieczeństwa są bardzo pomocnym narzędziem dla wszystkich uczestników procesu budowlanego - od szeregowych pracowników po nadzór Generalnych Wykonawców, Inwestorów, Inspektorów Nadzoru i Projektantów. Standardy nie tylko podnoszą poziom wiedzy w zakresie bezpieczeństwa pracy, ale też systematyzują działania związane z bezpiecznym organizowaniem stanowisk pracy.

Do zaplanowania i przeprowadzenia robót budowlanych w bezpiecznych warunkach niezbędna jest szeroka wiedza inżynierska, także w zakresie norm i przepisów prawa. Opracowany przez nas pakiet standardów to kompendium tej wiedzy - efekt wielu lat doświadczeń i praktyki budowlanej firm wchodzących w skład Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie.

Standardy BHP: definicja, rola i znaczenie

Standardy BHP – to normy określające podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące na budowach przedsiębiorstw - sygnatariuszy i firm zrzeszonych w Porozumieniu dla Bezpieczeństwa w Budownictwie. Standardy zawierają obowiązujące uwarunkowania prawne i techniczne dla uczestników procesu inwestycyjnego.

Długofalowy plan Porozumienia zakłada nie tylko oddziaływanie na podwykonawców pracujących na budowach firm zrzeszonych w Porozumieniu, ale też wpływ na cały rynek budowlany w Polsce. I temu mają służyć Standardy BHP.

Rolą standardów jest wyznaczenie wewnętrznych ram i zasad postępowania obowiązujących na budowach sygnatariuszy, a także ustalenie podstawowych norm określających wymagania stawiane w nowoczesnym i bezpiecznym budownictwie.

Standardy stanowią bazę do opracowania instrukcji, w tym IBWR oraz BIOZ.

Dopełnieniem standardów są tzw. dobre praktyki. To wzory postępowania w danej dziedzinie, które z jednej strony nie są wymagane z mocy prawa, z drugiej jednak zalecane do stosowania. Dobre praktyki będą wyróżnione w tekście standardów zieloną ramą oraz symbolem.

Struktura: standardy, wytyczne

Standard

Standard to podręcznik norm określających podstawowe zasady służące planowaniu i bezpiecznej realizacji prac budowlanych.

Wytyczne BHP

To zbiór rozwiązań technicznych, który równocześnie jest narzędziem umożliwiającym sprawne przeprowadzenie procesu planowania, kontraktacji i organizacji robót przez nadzór GW i PDW.

Definicje i użyte pojęcia (stan na 7-04-2023)

(..) – numer w nawiasach w Standardach odnosi się do wyjaśnienia pojęcia w Preambule - Definicje

(1) Porozumienie dla Bezpieczeństwa w Budownictwie - (zwane dalej „Porozumieniem” lub „PBB”)

Jest dobrowolną, niezależną organizacją zrzeszającą pracodawców działających w budownictwie na rzecz branży budowlanej w skali całego rynku.

(2) Plan BIOZ (bezpieczeństwa i ochrony zdrowia)

ma na celu zidentyfikowanie zagrożeń dla bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz wdrożenie rozwiązań, które pozwolą im zapobiec na etapie realizacji inwestycji.

(3) Prace szczególnie niebezpieczne

To takie, o których mowa w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy lub w instrukcjach eksploatacji urządzeń i instalacji. Zalicza się do nich także inne prace o zwiększonym zagrożeniu lub wykonywane w utrudnionych warunkach, uznane przez pracodawcę za szczególnie niebezpieczne.

(4) Praca na wysokości

Oznacza pracę wykonywaną na powierzchni znajdującej się na wysokości co najmniej 1,0 m nad poziomem podłogi lub ziemi, zgodnie z zapisami i zastrzeżeniami zawartymi w przepisach prawa krajowego.

Uwaga: Zgodnie z dobrą praktyką za prace na wysokości należy uznawać wszelkie prace, w których istnieje ryzyko upadku pracownika z wysokości. Co prawda krajowe przepisy definiują wysokość graniczną na poziomie 1,0 m, to jednak należy mieć świadomość, że skutki upadku z niższej wysokości oraz na inne rodzaje podłoża (np. woda) mogą również wiązać się z utratą zdrowia lub życia.

(5) Dostęp budowlany

Dostęp po elementach budowlanych, takich jak: schody, rusztowania, drabiny, konstrukcje żerdziowe, pomosty, dachy i inne powierzchnie płaskie, a także podnośniki i dźwigi, gdy stanowiska pracy są nie tylko wolnostojące, ale także w podparciu, w podwieszeniu i w ograniczeniu.

(6) Strefa niebezpieczna

Jest to miejsce odgrodzone i oznakowane w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym, w którym przejścia, przejazdy i stanowiska pracy są zabezpieczone zadaszeniami. Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania przedmiotów z wysokości, jest ogradzana balustradami.

(7) Osoba kompetentna

Jest to osoba posiadająca wiedzę, umiejętności i doświadczenie praktyczne w zakresie wykonywanych zadań, a także świadomość i zdolność identyfikowania zagrożeń związanych z pracą na wysokości.

Uwaga: Wymagane kompetencje dotyczą zarówno osób podejmujących prace na wysokości, osób nadzorujących i kierujących pracami, jak również osób szkolących oraz ośrodków szkoleniowych.

(8) Organizator prac

Firma wykonująca daną pracę. Organizatorem prac może być generalny wykonawca lub firma podwykonawcza, pracodawca w myśl krajowych przepisów prawa (Kodeks Pracy Art. 3. Pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników).

(9) Nadzór bezpośredni

Osoba sprawująca bezpośredni nadzór nad wykonaniem prac (osoba kierująca pracownikami), wskazana do tego celu przez organizatora prac lub pracodawcę.

W zakres obowiązków osoby sprawującej bezpośredni nadzór zalicza się:

- kierowanie pracami,
- instruowanie podległych pracowników o zagrożeniach związanych z wykonywaną pracą oraz przyjętych sposobach ich minimalizowania,
- nadzór nad wyposażeniem i właściwym stosowaniem środków ochrony zbiorowej i indywidualnej,
- natychmiastowe reagowanie na sytuacje awaryjne i niezwłoczne podejmowanie działań minimalizujących zagrożenia,
- realizowanie obowiązków wynikających z Kodeksu Pracy, tj. art. 212.

(10) Zagrożenie

To stan środowiska mogący spowodować wypadek lub chorobę (wg PN-N-18001:2004)

(11) Eliminacja zagrożenia

Usunięcie zagrożenia, zaprzestanie używania niebezpiecznych substancji chemicznych; stosowanie

rozwiązań ergonomicznych podczas planowania nowych stanowisk pracy; eliminowanie pracy monotonnej lub takiej, która powoduje niekorzystny stres; usunięcie i/lub uporządkowanie przedmiotów i urządzeń na stanowiskach pracy.

(12) Ryzyko zawodowe (wg CIOP)

Oznacza prawdopodobieństwo, z jakim ktoś może zostać poszkodowany w związku z istniejącym zagrożeniem.

(13) Ocena ryzyka zawodowego (wg CIOP)

Jest uważnym przyjrzeniem się wykonywanej pracy oraz miejscu, w którym jest wykonywana i ustaleniem, jakie czynniki (np. substancje chemiczne, hałas, nieprawidłowe oświetlenie, brak zabezpieczenia przed upadkiem) mogą mieć niekorzystny wpływ na zdrowie pracowników. Ocena obejmuje również określenie, czy ryzyko związane z oddziaływaniem tych czynników jest:

dopuszczalne - jeżeli zastosowano wystarczające środki chroniące pracowników przed oddziaływaniem tych czynników,

niedopuszczalne – tj. wymagające podjęcia dalszych działań i zastosowania dodatkowych środków ochrony.

(14) Środki ochrony zbiorowej (ŚOZ)

Są to środki przeznaczone do jednoczesnej ochrony grupy ludzi i pojedynczych osób przed niebezpiecznymi i szkodliwymi czynnikami występującymi pojedynczo lub łącznie w środowisku pracy. To rozwiązania techniczne stosowane w pomieszczeniach, w których jest wykonywana praca, a także w maszynach i innych urządzeniach. Przykładami środków ochrony zbiorowej są wygrodzona strefa pracy, bariery ochronne, siatki ochronne, osłony maszyn.

(15) Środki ochrony indywidualnej (ŚOI)

Środki noszone bądź trzymane przez pracownika w celu jego ochrony przed jednym lub większą liczbą zagrożeń. Powinny być stosowane w sytuacjach, w których nie można uniknąć czy też wystarczająco ograniczyć zagrożeń za pomocą środków ochrony zbiorowej lub odpowiedniej organizacji pracy (np. podczas demontażu ochron zbiorowych).

(16) Rusztowania

Rusztowanie robocze – tymczasowa konstrukcja budowlana, z której mogą być wykonywane prace na wysokości, służąca do utrzymywania osób, materiałów i sprzętu.

Rusztowanie ochronne – tymczasowa konstrukcja budowlana, służąca do zabezpieczenia ludzi oraz przedmiotów przed upadkiem z wysokości;

Rusztowanie systemowe – tymczasowa konstrukcja budowlana, w której wymiary siatki konstrukcyjnej są jednoznacznie narzucone przez wymiary elementów rusztowania, służąca do utrzymywania osób, materiałów i sprzętu.

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny posiadać pomost o powierzchni roboczej wystarczającej dla osób wykonujących roboty oraz do składowania narzędzi i niezbędnej ilości materiałów. Konstrukcja powinna być stabilna, dostosowana do przenoszenia obciążeń, wyposażona w poręcz ochronną oraz pionowy komunikacyjny. Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny zapewniać bezpieczną komunikację i swobodny dostęp do stanowisk pracy oraz możliwość wykonywania robót w pozycji, która nie powoduje nadmiernego wysiłku.

(17) Trzy punkty podparcia -

(18) Pozwolenie na pracę

Dokument wydany przez Pracodawcę/ Organizatora pracy dopuszczający do prac szczególnie niebezpiecznych.

Polecenie na pracę – szczególny rodzaj pozwolenia wydawany przy pracach na urządzeniach energetycznych.

(19) Świadectwo kwalifikacyjne

To świadectwo stwierdzające spełnienie przez daną osobę odpowiednich wymagań kwalifikacyjnych do wykonywania pracy na stanowisku dozoru lub eksploatacji w ustalonym zakresie obsługi, konserwacji, napraw kontrolno-pomiarowych, montażu dla określonych rodzajów urządzeń i instalacji energetycznych, uzyskane w trybie i na zasadach określonych ww. Rozporządzeniem.

(20) Urządzenie energetyczne

To urządzenia, instalacje i sieci, w rozumieniu przepisów prawa energetycznego, stosowane w technicznych procesach wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji, magazynowania oraz użytkowania paliw lub energii. Z uwagi na specyfikę branży energetycznej prace przy eksploatacji urządzeń energetycznych powinny być wykonywane tylko przez upoważnionych pracowników. Tego typu prace należy prowadzić zgodnie z instrukcjami eksploatacji.

(21) WZZ

Wytyczne zabezpieczeń zbiorowych przygotowane przez PBB.

(22) IBWR

Instrukcja bezpiecznego wykonania robót, przygotowywana dla zadania przed rozpoczęciem prac, zgodnie z wytycznymi PBB.

Dokumenty powiązane:

Standardy BHP:

lista...

Wytyczne Zabezpieczeń zbiorowych:

lista...

Przy aktualizacji Standardów BHP wykorzystano następujące materiały i dokumenty:

1. Kodeks bezpiecznej pracy na wysokości - wersja II_07_12_2021 w zakresie ujednoczenia nazewnictwa pojęć i definicji
2. ...